

32000L0046

L 275/39

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

27.10.2000

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2000/46/ES**ze dne 18. září 2000****o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 první a třetí větu této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽³⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽⁴⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozsah činnosti úvěrových institucí ve smyslu čl. 1 bodu 1 prvního pododstavce písm. b) směrnice 2000/12/ES ⁽⁵⁾ je omezen.
- (2) Je třeba vzít v úvahu specifické vlastnosti těchto institucí a učinit vhodná opatření nutná pro koordinaci a harmonizaci právních a správních předpisů členských států týkajících se přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, výkonu této činnosti a obezřetnostního dohledu nad ní.
- (3) Pro účely této směrnice lze elektronické peníze považovat za elektronickou náhradu mincí a bankovek, které se ukládají na elektronickém médiu, jako jsou čipová karta nebo paměť počítače, a které jsou obecně určeny pro uskutečňování elektronických plateb v omezené výši.
- (4) Cílem zvoleného postupu je pouze základní harmonizace nutná a postačující k zajištění vzájemného uznávání povolení institucí elektronických peněz a obezřetnostního dohledu nad nimi, což umožní vydávání jediné licence

uznávané v celém Společenství a má zajistit důvěru držitelů a uplatnění zásady výkonu obezřetnostního dohledu domovským členským státem.

- (5) V obecné souvislosti s rychle se rozvíjejícím elektronickým obchodem je žádoucí vytvořit právní rámec, který přispěje k tomu, aby elektronické peníze plně rozvinuly své potenciální výhody, a který zejména odstraní překážky technologických inovací. Tato směrnice proto zavádí právní rámec, neutrální z hlediska technologií, který harmonizuje obezřetnostní dohled nad institucemi elektronických peněz v rozsahu nezbytném pro zajištění jejich řádné a obezřetné činnosti a zejména jejich finanční celistvosti.
- (6) Úvěrovým institucím je již na základě bodu 5 přílohy I směrnice 2000/12/ES povoleno vydávat a spravovat platební prostředky včetně elektronických peněz a provádět tuto činnost v celém Společenství pod podmínkou vzájemného uznávání a jednotného systému obezřetnostního dohledu, který je vůči nim uplatňován v souladu s evropskými bankovními směrnicemi.
- (7) Zavedení zvláštního režimu obezřetnostního dohledu pro instituce elektronických peněz, jenž se sice opírá o režim obezřetnostního dohledu platný pro jiné úvěrové instituce, a zejména o směrnici 2000/12/ES s výjimkou hlavy V kapitol 2 a 3 uvedené směrnice, avšak je od tohoto režimu odlišný, je odůvodněné a vhodné, neboť vydávání elektronických peněz vzhledem k jejich specifické povaze elektronické náhrady mincí a bankovek samo o sobě nepředstavuje přijímání vkladů ve smyslu článku 3 směrnice 2000/12/ES, pokud jsou přijaté peněžní prostředky ihned proměněny na elektronické peníze.
- (8) Přijímání vkladů od veřejnosti výměnou za elektronické peníze, jehož výsledkem je kladný zůstatek na účtu vydávající instituce, představuje přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků ve smyslu směrnice 2000/12/ES.
- (9) Pro zajištění důvěry držitelů je nutné, aby bylo možno elektronické peníze zpětně vyměnit. Zpětná výměna sama o sobě neznamená, že peněžní prostředky přijaté výměnou za elektronické peníze mají být považovány za vklady nebo jiné splatné peněžní prostředky ve smyslu směrnice 2000/12/ES.
- (10) Při zpětné výměně by se mělo vždy vycházet z nominální hodnoty.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 317, 15.10.1998, s. 7.

⁽²⁾ Úř. věst. C 101, 12.4.1999, s. 64.

⁽³⁾ Úř. věst. C 189, 6.7.1999, s. 7.

⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 15. dubna 1999 (Úř. věst. C 219, 30.7.1999, s. 415), potvrzené dne 27. října 1999, společný postoj Rady ze dne 29. listopadu 1999 (Úř. věst. C 26, 28.1.2000, s. 1) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 11. dubna 2000 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 16. června 2000.

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 126, 26.5.2000, s. 1). Směrnice ve znění směrnice 2000/28/ES (viz strana 37 v tomto čísle Úředního věstníku)

- (11) Z důvodů reakce na specifická rizika spojená s vydáváním elektronických peněz musí být tento režim obezřetnostního dohledu cílenější, a tedy méně těžkopádný než režim obezřetnostního dohledu platný pro úvěrové instituce, zejména pokud jde o snížené kapitálové požadavky a nepoužití směrnice 93/6/EHS⁽¹⁾ a hlavy V kapitoly 2 oddílů II a III směrnice 2000/12/ES.
- (12) Je však nutné zachovat rovné podmínky pro činnost institucí elektronických peněz a ostatních úvěrových institucí vydávajících elektronické peníze a tím zajistit korektní hospodářskou soutěž přinášející výhody uživatelům. Toho je dosaženo tím, že zmíněné méně těžkopádné rysy systému obezřetnostního dohledu platného pro instituce elektronických peněz jsou vyváženy ustanoveními přísnějšími než u ostatních úvěrových institucí, zejména pokud jde o omezení obchodních činností, které směřují instituce elektronických peněz vykonávat, a především omezení jejich investic požadavkem obezřetnosti, jehož cílem je zajistit, aby jejich závazky vyplývající z vydaných elektronických peněz byly neustále kryty dostatečně likvidními málo rizikovými aktivy.
- (13) Dokud není harmonizován obezřetnostní dohled nad činnostmi úvěrových institucí svěřenými formou outsourcingu jiným subjektům, je vhodné, aby instituce elektronických peněz používaly řádné a obezřetné řízení a kontrolní postupy. S ohledem na to, že provozní a jiné pomocné funkce související s vydáváním elektronických peněz mohou provádět podniky, které nepodléhají obezřetnostnímu dohledu, je důležité, aby instituce elektronických peněz měly zavedeny vnitřní struktury odpovídající finančním a nefinančním rizikům, jimž jsou vystaveny.
- (14) Vydávání elektronických peněz může ovlivnit finanční stabilitu a plynulý provoz platebních systémů. Posuzování integrity systémů elektronických peněz vyžaduje úzkou spolupráci.
- (15) Je vhodné umožnit příslušným orgánům, aby upustily od uplatňování některých nebo všech požadavků vyplývajících z této směrnice na instituce elektronických peněz, které vykonávají činnost pouze na území vlastního členského státu.
- (16) Přijetí této směrnice představuje nejvhodnější prostředek, jak dosáhnout požadovaných cílů. Tato směrnice se omezuje na minimum nutné pro dosažení těchto cílů a nejde nad rámec toho, co je nezbytné.
- (17) Mělo by být připraveno přezkoumání této směrnice s ohledem na zkušenosti z vývoje trhu a ochranu držitelů elektronických peněz.

- (18) Při přijetí této směrnice byl konzultován Poradní výbor pro bankovníctví,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Oblast působnosti, definice a omezení činnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na instituce elektronických peněz.
2. Nevztahuje se na instituce uvedené v čl. 2 odst. 3 směrnice 2000/12/ES.
3. Pro účely této směrnice se:
 - a) „institucí elektronických peněz“ rozumí podnik nebo jakákoli právnická osoba jiná než úvěrová instituce vymezená v čl. 1 bodu 1 prvním pododstavci písm. a) směrnice 2000/12/ES, která vydává platební prostředky v podobě elektronických peněz;
 - b) „elektronickými penězi“ rozumí peněžní hodnota vyjádřená pohledávkou za vydávající instituci a
 - i) uchovávaná na elektronickém médiu;
 - ii) vydávaná proti přijetí peněžních prostředků, jejichž hodnota není nižší než vydávaná peněžní hodnota;
 - iii) přijímaná jako platební prostředek jinými podniky, než je vydávající instituce.
4. Členské státy zakázají osobám nebo podnikům, které nejsou úvěrovými institucemi vymezenými v čl. 1 bodu 1 prvním pododstavci směrnice 2000/12/ES, profesionálně provozovat činnost vydávání elektronických peněz.
5. Obchodní činnost institucí elektronických peněz se mimo vydávání elektronických peněz omezuje na:
 - a) poskytování úzce souvisejících finančních a nefinančních služeb, jako je správa elektronických peněz vykonáváním provozních a jiných pomocných funkcí souvisejících s jejich vydáváním a vydáváním a správa jiných platebních prostředků s výjimkou poskytování úvěrů v jakékoli podobě, a
 - b) uchovávání údajů na elektronických médiích pro jiné podniky nebo veřejné instituce.

Instituce elektronických peněz nesmějí mít účast v jiných podnicích s výjimkou případů, kdy takové podniky vykonávají provozní nebo jiné pomocné funkce související s elektronickými penězi vydávanými nebo rozšiřovanými danou institucí.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 93/6/EHS ze dne 15. března 1993 o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí (Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 1). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 98/33/ES (Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 29).

Článek 2

Použití bankovních směrnic

1. Není-li výslovně stanoveno jinak, vztahují se na instituce elektronických peněz pouze odkazy na úvěrové instituce uvedené ve směrnici 91/308/EHS⁽¹⁾ a směrnici 2000/12/ES s výjimkou hlavy V kapitoly 2 uvedené směrnice.

2. Články 5, 11, 13, 19, čl. 20 odst. 7 a články 51 a 59 směrnice 2000/12/ES se nepoužijí. Opatření pro vzájemné uznávání uvedená ve směrnici 2000/12/ES se nevztahují na obchodní činnost institucí elektronických peněz s výjimkou vydávání elektronických peněz.

3. Přijímání peněžních prostředků ve smyslu čl. 1 odst. 3 písm. b) bodu ii) nepředstavuje vklad ani jiné splatné peněžní prostředky ve smyslu článku 3 směrnice 2000/12/ES, pokud jsou přijaté peněžní prostředky ihned vyměněny za elektronické peníze.

Článek 3

Zpětná výměna

1. Držitel elektronických peněz může v době jejich platnosti požádat vydávající instituci o jejich zpětnou výměnu v nominální hodnotě za mince a bankovky nebo převodem na účet bez účtování cen s výjimkou cen nezbytných k provedení operace.

2. Smlouva mezi vydávající institucí a držitelem musí jasně stanovovat podmínky pro zpětnou výměnu.

3. Smlouva může stanovit minimální hodnotu pro zpětnou výměnu. Minimální hodnota nesmí překročit 10 eur.

Článek 4

Požadavky na počáteční kapitál a na disponibilní kapitál

1. Instituce elektronických peněz musí mít počáteční kapitál ve smyslu čl. 34 odst. 2 bodů 1 a 2 směrnice 2000/12/ES ve výši nejméně 1 milion eur. Odchylně od odstavců 2 a 3 nesmí jejich kapitál ve smyslu směrnice 2000/12/ES klesnout pod tuto hranici.

2. Instituce elektronických peněz musí mít neustále k dispozici kapitál ve výši nejméně 2 % svých celkových finančních závazků z vydaných elektronických peněz počítaných buď v okamžité výši, nebo ve výši průměru za posledních šest měsíců, podle toho, která částka je vyšší.

3. Je-li instituce elektronických peněz činná méně než šest měsíců, počítáno ode dne zahájení činnosti včetně, musí mít k dispozici kapitál ve výši nejméně 2 % svých celkových finančních závazků z vydaných elektronických peněz počítaných buď v okamžité výši, nebo ve výši plánované pro šestměsíční období.

(1) Směrnice Rady 91/308/EHS ze dne 10. června 1991 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz (Úř. věst. L 166, 28.6.1991, s. 77).

Částka celkových finančních závazků z vydaných elektronických peněz odhadovaná pro šestměsíční období musí být doložena obchodním plánem případně pozměněným podle požadavků příslušných orgánů.

Článek 5

Omezení investiční činnosti

1. Instituce elektronických peněz musí investovat peněžní prostředky nejméně ve výši svých finančních závazků z vydaných elektronických peněz pouze do těchto aktiv:

- a) aktiva, která mají podle čl. 43 odst. 1 písm. a) bodů 1), 2), 3) a 4) a čl. 44 odst. 1 směrnice 2000/12/ES nulovou úvěrovou rizikovou váhu a která jsou dostatečně likvidní;
- b) vklady na viděnou u úvěrových institucí zóny A ve smyslu směrnice 2000/12/ES a
- c) dluhové instrumenty, které
 - i) jsou dostatečně likvidní;
 - ii) nespádají pod odst. 1 písm. a);
 - iii) příslušné orgány uznávají jako kvalifikované pozice ve smyslu čl. 2 odst. 12 směrnice 93/6/ES a
 - iv) byly vydány jinými podniky, než které mají kvalifikovanou účast ve smyslu článku 1 směrnice 2000/12/ES v dané instituci elektronických peněz nebo které musí být uváděny v konsolidovaných účtech těchto podniků.

2. Investice uvedené v odst. 1 písm. b) a c) nesmějí převýšit dvacetinásobek kapitálu dané instituce elektronických peněz a musí podléhat omezením nejméně tak přísným, jako jsou omezení uplatňovaná na úvěrové instituce v souladu s hlavou V kapitolou 2 oddílem III směrnice 2000/12/ES.

3. K zajištění tržních rizik vyplývajících z vydávání elektronických peněz a z investic zmíněných v odstavci 1 mohou instituce elektronických peněz využívat dostatečně likvidních úrokových a devizových podrozvahových pozic, které mají podobu derivátových nástrojů obchodovaných na kapitálových trzích (tedy ne v přímých obchodech), pokud podléhají požadavkům na denní margin nebo pokud jde o devizové kontrakty s původní splatností nejvýše 14 kalendářních dnů. Použití derivátových nástrojů podle první věty je přípustné pouze tehdy, je-li záměrem plně vyloučení tržních rizik a je-li tohoto záměru v rámci možností dosaženo.

4. Členské státy zavedou vhodná omezení tržních rizik, kterým se mohou vystavovat instituce elektronických peněz v souvislosti s investicemi zmíněnými v odstavci 1.

5. Pro účely použití odstavce 1 se aktiva ohodnocují pořizovací nebo tržní cenou, podle toho, která je nižší.

6. Jestliže hodnota aktiv zmíněných v odstavci 1 klesne pod úroveň finančních závazků z vydaných elektronických peněz, musí příslušné orgány zajistit, aby daná instituce elektronických peněz učinila vhodná opatření k okamžité nápravě této situace. Za tímto účelem a pouze na omezenou dobu mohou příslušné orgány instituci povolit, aby její finanční závazky z vydaných elektronických peněz byly kryty jinými aktivy než těmi, která jsou uvedena v odstavci 1, a to až do výše maximálně 5 % těchto závazků nebo celkového kapitálu instituce.

Článek 6

Ověřování specifických požadavků příslušnými orgány

Příslušné orgány zajistí, aby byly nejméně dvakrát ročně prováděny výpočty prokazující splnění článků 4 a 5, a to buď přímo institucemi elektronických peněz, které je sdělí spolu s jakýmkoli požadovanými dílčími údaji příslušným orgánům, nebo příslušnými orgány s využitím údajů dodaných institucemi elektronických peněz.

Článek 7

Řádná a obezřetná činnost

Instituce elektronických peněz musí mít řádné a obezřetné řízení, administrativní a účetní postupy a dostatečné vnitřní kontrolní mechanismy. Ty by měly odpovídat finančním a nefinančním rizikům, kterým je instituce vystavena, včetně technických a procedurálních rizik a rizik, která vyplývají ze spolupráce s podnikem vykonávajícím provozní nebo pomocné funkce vztahující se k obchodní činnosti instituce.

Článek 8

Výjimky

1. Členské státy mohou povolit svým příslušným orgánům, aby upustily od uplatňování některých nebo všech ustanovení této směrnice a uplatňování směrnice 2000/12/ES na instituce elektronických peněz v případech, kdy buď

- a) z celkové obchodní činnosti instituce ve smyslu čl. 1 odst. 3 písm. a) této směrnice vyplývají celkové finanční závazky z vydaných elektronických peněz v takové výši, že obvykle nepřekračují 5 milionů eur a nikdy nepřekročí 6 milionů eur, nebo
- b) elektronické peníze vydávané touto institucí jsou přijímány jako platební prostředek pouze jejími dceřinými společnostmi vykonávajícími provozní nebo jiné pomocné funkce týkající se elektronických peněz vydávaných či rozšiřovaných touto institucí, mateřskou společností této instituce nebo dceřinými společnostmi této mateřské společnosti, nebo

c) elektronické peníze vydávané touto institucí přijímá jako platební prostředek pouze omezené množství podniků, které lze snadno rozeznat podle:

- i) jejich umístění ve stejných prostorách nebo v jiné omezené oblasti nebo
- ii) jejich těsné finanční nebo obchodní vazby na vydávající instituci, jako je např. společný marketingový nebo distribuční plán.

Smluvní ujednání, na jejichž základě jsou elektronické peníze vydávány, musí stanovovat, že kapacita elektronického paměťového zařízení, které mají držitelé k dispozici pro provádění plateb, nesmí být vyšší než 150 eur.

2. Instituce elektronických peněz, pro kterou byla vydána výjimka ve smyslu odstavce 1, nemůže využívat výhod vzájemného uznávání stanovených směrnicí 2000/12/ES.

3. Členské státy požadují, aby každá instituce elektronických peněz, u níž bylo upuštěno od uplatňování této směrnice a směrnice 2000/12/ES, podávala pravidelné zprávy o své činnosti včetně celkové výše závazků souvisejících s elektronickými penězi.

Článek 9

Ochrana předchozího stavu

Instituce elektronických peněz podléhající této směrnici, které zahájily činnost v souladu s předpisy platnými v členském státě, ve kterém mají správní ústředí, před nabytím účinnosti předpisů přijatých k provedení této směrnice, nebo datem uvedeným v čl. 10 odst. 1, podle toho, které nastane dříve, se považují za povolené. Členské státy uloží těmto institucím elektronických peněz povinnost předložit veškeré potřebné informace příslušným orgánům, které posoudí do šesti měsíců od nabytí účinnosti předpisů přijatých k provedení této směrnice, zda tyto instituce splňují požadavky této směrnice, jaká opatření musí být učiněna, aby bylo jejich splnění zajištěno, nebo zda je přiměřeně odnětí povolení. Není-li zajištěno splnění požadavků do šesti měsíců od data uvedeného v čl. 10 odst. 1, nemůže po tomto datu instituce elektronických peněz využívat výhod plynoucích ze vzájemného uznávání.

Článek 10

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 27. dubna 2002. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 11

Přezkoumání

Komise předloží nejpozději do 27. dubna 2005 Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice, zejména o:

- opatření na ochranu držitelů elektronických peněz, včetně případné potřeby zavést záruční systém,
- kapitálových požadavcích,
- výjimkách a
- případné potřebě zakázat výplatu úroků z peněžních prostředků přijatých výměnou za elektronické peníze,

která bude podle potřeby doplněna návrhem na její změnu.

Článek 12

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 13

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 18. září 2000.

Za Evropský parlament

předsedkyně

N. FONTAINE

Za Radu

předseda

H. VÉDRINE